

Zajímá vás, jaké je tzv. dlouhodobé pěstounství z pohledu samotného pěstouna? V rámci kampaně MÍT DOMOV A RODINU „Samozřejmost, nebo vzácnost?“ vám přinášíme rozhovor s dlouhodobou pěstounkou z Libereckého kraje, s paní Radkou Kyzlíkovou. Paní Kyzlíková je učitelkou v mateřské škole, k tomu vykonává pěstounskou péči již sedmým rokem. V pěstounské péči má svěřenou dvanáctiletou dívku. Jedná se o tzv. dlouhodobou pěstounskou péči, kdy má pěstoun dítě svěřené do doby, než si biologičtí rodiče vytvoří takové podmínky, aby mohli dítě převzít do své péče, případně končí zletilostí svěřeného dítěte.

1. Co Vás vedlo k rozhodnutí stát se pěstounkou?

Moje kamarádka se stala „přechodkářkou“ (přechodovou pěstounkou). Do té doby jsem o možnosti vzít si dítě do pěstounské péče nic nevěděla. Zнала jsem pouze pojem adopce a s tím jsem měla spojenou informaci, že pokud jsem sama a jsem už starší ročník, tak nemám vůbec žádnou šanci (pozn.: jedinec, tzv. samožadatel, se může stát náhradním rodičem). V té době jsem přemýšlela, co dál se svým životem a na základě rozhovorů s kamarádkou jsem začala sbírat informace, poté jsem zašla na OSPOD (orgán sociálně-právní ochrany dětí v místě bydliště), podala jsem přihlášku a tak jsem vstoupila do programu náhradní rodičovské péče.

2. Jak vnímalo toto rozhodnutí Vaše okolí? S jakými reakcemi jste se setkala?

Než jsem podala přihlášku, konzultovala jsem to se svými dětmi a také se svými rodiči. Mamka mě trochu zrazovala před tak velkým závazkem, ale postupně mi začala fandit. Děti to přijaly každé trochu jinak. Starší dcera, v té době 17 letá, měla hodně otázek a asi i strach, jakou roli bude hrát ona v našem dalším životě. Dcera nakonec, řekla: „Jdeme do toho“. Až čas zcela odpověděl na její otázky a pořešil obavy. Mladší syn, kterému bylo v té době 10, mi řekl, že by chtěl bráchu, aby ho mohl naučit nějaké lumpárny, ale jinak, že to může být i holka, hlavně když budeme v pohodě.

3. Pěstouni musí projít přípravou. Jak jste tento proces vnímala, jak dlouhý byl a byla pro Vás příprava přínosná? Případně co byste během přípravy ještě uvítala?

Počátek nebyl úplně příjemný, vstup do vašeho soukromí, pohovory, testy, to vše je zátěž pro celou rodinu. Chápu, že je nutné tyto podklady získat a pak velmi závisí na lidech a jejich přístupu při získávání těchto informací. Proces byl opravdu hodně dlouhý. Kurz byl i časově náročný, ale sešla se tam dobrá parta, tak jsme se tam těšili. Byli jsme trochu experimentální skupina v režimu Pride, jednalo se asi o druhý kurz tohoto typu v ČR. Materiály pocházely z Ameriky, i příručka byla přeložená, a tak některé situace a instruktážní filmy působily trochu „mimo mísu“. Chybělo mi tam více kontaktů s pěstouny, tedy s realitou. Ze své zkušenosti však mohu říct, že žádný kurz vás nedokáže připravit na realitu. Je fajn mít za zády lidi, kteří s vámi poté řeší vše potřebné za pochodu.

4. Jaké pocity si vybavujete při převzetí dítěte? Překvapilo Vás něco? Na co jste byla připravena a na co naopak ne.

Čekala jsem dost dlouho, než se objevila moje „dcera“, padly jsme si do oka na první dobrou. Problém nastal při předání, kdy biologická rodina zcela nespolupracovala. Byly tam velmi složité a spletité vazby a bohužel jsme se při tom dostali až k soudům a k soudním tahanicím, kdo ji nakonec do péče dostane. Nebyla to standartní situace. Nebyly zcela jasně vyřešeny otázky péče v rodině, než se holčička dostala do pěstounské kolonky. To bylo pro mě hodně nepříjemné a trochu mě to zviklalo v mém rozhodnutí stát se pěstounkou, ale na druhou stranu vztahy

s „dcerou“ byly už hodně pevné a v naší rodině měla své místo, takže jsme to ustáli a život jde dál.

5. Tématem naší kampaně byly mýty, které kolem náhradního rodičovství panují. Setkáváte se s nějakými ve svém okolí? Pokud ano, s jakými?

Zpočátku jsem hodně slyšela, že to děláme jen kvůli penězům. Pak, že dítě můžu přece vrátit pokud bude „nevyhovující“.

6. Co je na tom být pěstounem nejtěžší a co Vám naopak dělá největší radost?

Uvědomit si, že když dva dělají totéž, není to totéž, tedy že vaše svěřené dítě má jiné pohnutky a možné reakce, než na které jste zvyklí od biologických dětí a tudíž, že vaše reakce na chování dítěte v pěstounské péči musí být jiné. A ze všeho nejtěžší je vysvětlit složitost situace vašemu okolí, ve kterém se pohybujete. Vysvětlit, proč se chováte jinak, než k vlastním dětem. Velkou radostí je, když se dítě přijde samo pochovat, když si za pomoci druhých uvědomíte, kam se dítě za dobu ve vaší péči posunulo. Když se ohlédnou a vidím, že tvoříme jednu rodinu a cizí lidé nepoznají, že je u nás něco jinak.

7. Co byste o pěstounství sdělila případným zájemcům?

Jděte do toho, mějte ale oporu v rodině, budete ji moc potřebovat. Připravte se na to, že to není vůbec lehké, mějte vedle sebe lidi, kteří vám pomohou se ohlédnout a v těch „špatných časech“ vám připomenou, proč má smysl být pěstounem. Důležitý je výběr doprovodné organizace a pokud to doba dovolí, najděte si skupinu „rodičů“, kteří řeší podobné věci a tudíž pochopí o čem mluvíte, jaké potíže právě řešíte a jak to prožívají oni. Pokud dítě většinu času spí klidně, má kamarády, občas udělá nějaký průšvih, který společně napravíte, navštíví biologickou rodinu a v pohodě se vrátí do té vaší, přijde se pochovat, jako starší vám řekne, co ho trápí, to jsou důvody, proč to rozhodnutí stát se pěstounem má smysl. A v neposlední řadě nezapomeňte myslet na sebe a svoji pohodu.

Děkujeme paní Kyzlíkové za poskytnutí rozhovoru a přejeme jí plno radosti v životě a další elán do pěstounství.